Societat | S.Cabanes / M. Curto / S. Berbís | Actualitzat el 16/03/2017 a les 20:58

Dones trencant estereotips

Quatre xiques que han optat per feines masculinitzades i viuen, en el dia a dia, els efectes de les desigualtats, pel gènere o per l'origen

Dayana, Maria, Citlali i Noèlia, quatre dones ens expliquen la seua experiència. | aguaita.cat

Un reportatge com este podia haver-se fet fa cinquanta anys. Però ara, ves per on, també. La política, com ens explicaven la setmana passada en l'article *Quan el "regidor" són elles*, no és l'única professió on les dones han hagut de guanyar-se un lloc pagant el peatge de micromasclismes subtils amagats en algun gest o una paraula, de vegades fins i tot de la incomprensió i en algun cas del menyspreu. L'accés de la dona a professions tradicionalment ocupades per hòmens permet encara ara detectar situacions de desigualtat. Quatre d'estes dones que han buscat un lloc que suposadament no els pertanyia segons els estereotips, ens han explicat la seua experiència.

Dayana Recio Lluch, 30 anys. Conductora d'autobusos de línia.

Dayana Recio. Foto: Sofia Cabanes

"En ple segle XXI encara hi ha gent que se sorprèn de veure una noia conduint un autobús"

Els seus inicis com a conductora a la Hife van ser amb només 24 anys. Des d'en fa 3, realitza a diari la ruta Benicarló-Barcelona-Peníscola

Gaudixo molt d'esta faena, perquè és la meua passió. Porto 6 anys a la Hife i he de dir que, en l'àmbit de la meua empresa, mai m'he vist discriminada pel fet de ser dona. Tot el contrari, tinc una relació d'igual a igual amb qualsevol dels meus companys i per part dels meus superiors, sento que confien en mi i això, al mateix temps, em fa sentir valorada. Aquí, ja fa molts anys que les dones treballem també en els serveis de conducció dels autobusos de línia, és un fet totalment normalitzat, des de dins, ho vivim així.

Tot i això, no dixa de sobtar-me que una part de la societat en la que vivim no s'acabe d'acostumar a veure una noia conduint un autobús. En ple segle XXI encara hi ha gent que se sorprèn. En el dia a dia sovint em trobo amb persones grans i no tan grans, hòmens i dones, que no s'acaben de creure que jo els pugue portar a Barcelona. Porto un autobús que mesura 14 metres de longitud i més d'un o d'una, quan ha arribat per pujar-hi, m'ha soltat: "Ens portaràs tu?" o "això tan gran ho portes tu?". És com si donessen per fet que només un home pot conduir un autobús.

He de dir que, a part de ser dona, aparento ser més jove del que en realitat sóc i això també ha suscitat alguns comentaris referents al meu físic, sense anar més lluny, fa pocs dies un passatger em va dir en veure'm: "tu no ets massa jove per dur este autobús?" o també el clàssic comentari de "tu ja tens carnet?".

De vegades també hi ha gent que pot portar un mal dia i la paga amb tu quan, per exemple, ens trobem algun problema aliè, com un accident o qualsevol altra incidència a la carretera que face endarrerir el trajecte i et criden, "va xiqueta! Dona havies de ser!". He de reconèixer, però, que este nivell de comentaris, per sort, són molt excepcionals. En la vessant contrària, m'he trobat amb

persones que m'han llençat algun *piropo* que, de ben segur, no farien a un conductor home, com de l'estil "Xica, ho has fet molt bé, pos que valenta!". I llavors em pregunto: a un home li dirien "que valent ets" per fer la seua feina? Segurament no.

Per últim i per acabar esta reflexió amb un bon sabor de boca, m'agradaria dir que la gran majoria dels passatgers amb qui compartixo trajecte en el meu dia a dia han assumit amb normalitat el fet que una dona jove els duga a Barcelona. I em sento molt orgullosa quan alguns, en arribar al seu destí, m'agraixen de cor el trajecte, venen a acomiadar-se o a donar les gràcies per haver-los solucionat algun inconvenient. Sents que són educats i amables, com ho serien amb qualsevol altre company i això em fa estimar encara més este treball.

Maria Abás Prades, 22 anys. Estudiant d'Enginyeria Informàtica.

Maria Abás. Foto: Cedida

"Quan deia que volia dedicar-me a la informàtica, la resposta, molt freqüentment, era que és una carrera d'hòmens"

Estudia el darrer curs d'Enginyera Informàtica a la Universitat Politècnica de Catalunya. Quan va entrar el primer dia a classe, l'any 2013, només 5 del grup de 50 alumnes eren dones.

El primer dia a la Facultat d'Informàtica de Barcelona (FIB), l'any 2013, la meua classe estava formada per un grup de 50 estudiants, dels quals només 5 eren noies. Quan estàs cursant Batxillerat, la típica pregunta és quina carrera vols estudiar... quan contestava que volia dedicar-me a la informàtica la resposta, molt freqüentment, era que és una carrera d'hòmens.

Encara que no han passat molts d'anys des que vaig escollir Enginyeria Informàtica, la situació

continua igual, moltes vegades, dóna igual si al Perelló o a Barcelona, la gent es continua sorprenent quan els hi dic que estic cursant el darrer curs d'informàtica.

En el moment d'escollir a què em volia dedicar no se'm va passar mai pel cap si la informàtica és una professió d'hómens o de dones, em vaig guiar pels meus gustos. I és cert, el sector tecnològic no és ni masculí ni femení, està comprovat que des de menuts tant els xiquets com les xiquetes tenen les mateixes capacitats en l'ús i l'aprenentatge de les tecnologies.

Des de menuda que m'havia interessat el món de la tecnologia, a l'IES Blanca d'Anjou, al Perelló, vaig descobrir que la branca dels estudis que més m'atreia era la programació i la informàtica. Sempre em vaig guiar per les meues preferències a l'hora d'elegir la carrera, no em vaig parar a pensar en cap moment si era una professió per a xics o xiques. De fet, cap carrera ni cap professió és d'hòmens o de dones, simplement la persona ha de tenir vocació i veure's capaç de fer-ho.

Ara bé, ni companys ni professors han fet mai cap comentari que menysprecie les capacitats femenines, tant dintre de la facultat com en el món laboral esta percepció ja és gairebé inexistent, on encara està bastant arrelada és a peu de carrer. De fet, actualment a la FIB hi ha una degana, Núria Castell, qui defensa que els orígens de la informàtica són femenins. Hi ha tres exemples que així ho corroboren: Ada Lovelace va escriure el primer programa informàtic conegut; uns anys després, Edith Clarkeva inventar la calculadora gràfica; i el 1953, Evelyn Berezin va crear el primer prototip d'ordinador d'oficina.

Citlali Hernández, 44 anys. Llicenciada en Informàtica i Màster en software de gestió d'empresa

Citlali Hernández amb la seua filla. Foto: Sílvia Berbís

"Vinc de Mèxic i m'ha impactat conèixer aquí casos tan propers de violència masclista"

Esta informàtica de formació va arribar a La Ràpita fa poc més d'un any i li ha sobtat conèixer casos tan propers de violència masclista però sobretot, en pròpia pell detecta discriminació no tant pel fet de ser dona, sinó pel fet de ser estrangera.

Fa un any que vam decidir amb el meu marit, que és espanyol, i amb la nostra filla, abandonar Mèxic per venir a viure a La Ràpita. El meu home i la xiqueta tenen la pell blanca i allà és molt perillós ser així, perquè poden pensar que són estrangers, i rics, i hi ha casos de segrestos, etc. Vam buscar per internet i ens va semblar un lloc bonic i tranquil, amb pisos decents en relació al preu, i aquí vam començar de nou. A Mèxic, les situacions de desigualtat de gènere es noten per exemple amb el vestit. No a la costa, però a la ciutat, per exemple, una cosa tan simple com portar faldilla et pot comportar problemes. Jo, quan havia d'agafar el transport públic, em posava pantalons. La faldilla era per quan agafava el meu cotxe. Aquí això no passa però per exemple, em costa trobar roba per a la meua filla que no sigue de color rosa, o lila, o que tinga les mateixes tonalitats que podríem trobar per a un xiquet. Amb el meu marit sempre vam dir que no li limitaríem el tipus de jocs pel fet de ser xiqueta. De fet, ell sostenia que no voldria comprar-li coses de princesa però curiosament, resulta que ella ens ho demana. Hi ha coses que potser portem genètiques uns i altres o potser també acabem caient en estereotips per les relacions que ens envolten.

Al meu país d'origen hi ha casos de violència masclista, però mai n'havia conegut cap tan proper com aquí i això m'ha impactat. Desconeixia que aquí el problema tenia este abast. Els he conegut de gent propera, i també recentment he viscut una situació, allunyada d'això, però que m'ha sobtat molt. Va ser ahir mateix, a la biblioteca. Un grupet de nois atorgaven notes a cadascuna de les parts del cos de les xiques. "Per a la cara, un 8, per als pits un 7, per al cul un 10?", i així anaven puntuant-les. Em vaig quedar parada.

Amb tot, personalment, més que situacions de desigualtat pel fet de ser dona, aquí el que he viscut en pròpia pell és discriminació per ser estrangera. Crec que la gent tendix a jutjar-te per això sense saber per quins motius has vingut, ni qui ets, ni com ets, ni la teua formació. Hi ha gent que m'evita, o que no em saluda, o que no em parla, i em queda clar que és pel fet de ser de fora. Una vegada hi havia un aniversari d'una xiqueta de la classe on va ma filla i van convidar gairebé tothom, una mica d'amagat, menys a ella i a alguna altra estrangera. Ella es va quedar plorant.

Procuro no fer cas d'estes actituds i demano que la gent entengue que si de vegades actuem d'una manera que potser aquí no es veu correcta, no és per ofendre, és perquè les normes de conducta canvien entre un país i un altre, és per desconeixement, i molts, com en el nostre cas, ens volem integrar i volem que ens parleu en català i que no canvieu al castellà, perquè si no aprenem bé l'idioma, seguim més aïllats.

Noèlia Arbó, 43 anys Policia Local a La Ràpita

Noèlia Arbó. Foto: Sílvia Berbís

"M'apassiona la feina que faig com m'apassiona el fet de ser dona"

La proximitat, com a actitud professional, ha estat la clau per guanyar-se el respecte i el prestigi d'una de les primeres dones policia a La Ràpita. Quan va entrar al cos hi havia un precedent, però durant vint anys ha estat l'única fèmina.

Va ser ma mare, qui va veure que a l'Ajuntament volien cobrir sis places de Policia Local i em va dir que podia encaixar, així que a casa no va sobtar que em convertís en agent. Quan vaig entrar, fa vint anys, hi havia hagut una dona policia a La Ràpita, de manera que d'alguna manera, ella havia obert el camí. Ja hi havia un precedent, però amb tot, durant vint anys he estat l'única dona al cos. En aquell moment, tot i el precedent, no era com ara. Quan sortia al carrer i feia alguna actuació de trànsit, en què la figura del policia té un contacte més directe, vaig sentir tota mena de comentaris: que qui em pensava que era, que hauries d'estar escurant? Les dones eren més comprensives amb mi però als hòmens no els ho encaixava tan bé com a un agent home. Em va ajudar el fet de ser del poble, era d'una família coneguda i d'alguna forma, això et dóna una base. Ara bé, crec que he hagut de demostrar més i fer un esforç extra i moltes vegades quan sortia al carrer, m'he hagut de dir interiorment, ets tan bona o millor que ells, has de creure en tu mateixa. M'he hagut de guanyar el respecte a base d'actuacions, de casos concrets. Jo sempre he hagut d'anar dos passes per davant del meu company. Després, depèn del cas i la situació, ja veus si la persona és més receptiva cap a un agent home o cap un agent dona.

Una de les diferències en la manera d'actuar és que sempre he optat per la proximitat en un món on la policia sempre havia estat una figura repressiva i autoritària, però això anava contra el meu caràcter i els meus principis. Hi ha casos en què cal ser-ho però no sempre. I amb el temps, el fet de ser més propera, crec que ha estat bo, tot i que a principi el fet de ser propera s'associava a la meua condició de dona. De fet, ara es creen unitats de proximitat i jo sempre he apostat per això, no m'ha estat difícil i m'he guanyat respecte per esta manera de ser, perquè crec que estem al servei dels ciutadans i mostrar-ho crea un bon concepte de la Policia. Jo vaig sola, amb la moto, i de vegades he estat sola en algunes actuacions, però sóc valenta, no m'atura el fet de ser dona. Els meus companys confien en mi plenament, saben que no m'amago i que quan cal sóc rígida, quan estem al carrer, el company depèn de mi i jo d'ell, aquí no val ni gènere ni color, ens fem un.

El reconeixement t'arriba a base de fets, de demostrar que ets vàlida, això t'arriba amb els anys, ara habitualment ja veuen a l'uniforme i no a la dona. M'apassiona la feina que faig com m'apassiona el fet de ser dona.